

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

1 (3)

2005-12-15

Dnr: 511-10448-05

Enligt sändlista

Fastställande av skötselplan för naturreservatet Fullerö backar, Uppsala kommun i Uppsala län

Beslut

Länsstyrelsen i Uppsala län fastställer med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken, bifogad skötselplan (bilaga 1) för naturreservatet Fullerö backar i Uppsala kommun.

Redogörelse för ärendet

Länsstyrelsen i Uppsala län beslutade den 28 april 1995 om bildande av naturreservatet Fullerö backar med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822). Enligt 3 § förordningen om områdesskydd, ska den beslutande myndigheten fastställa en skötselplan för varje naturreservat. Enligt Naturvårdsverkets riktlinjer (handbok 2003:3) bör beslutsmyndigheten löpande se över skötselplanernas aktualitet och revidera vid behov.

Den föregående skötselplanen för Fullerö backars naturreservat fastställdes i samband med reservatsbeslutet 1995. Den var föråldrad och saknade bland annat uppföljningsbara bevarandemål till ledning för skötseln. Under 2005 har Länsstyrelsen i Uppsala län tagit fram ett förslag till uppdaterad skötselplan för naturreservatet Fullerö backar. Förslaget remitterades till Uppsala kommun, intresseorganisationer, myndigheter samt berörda markägare och sakägare (se sändlista). Svar på remissen har kommit in från Skogsvårdsstyrelsen Mälardalen, Martin Tjernberg Artdatabanken, Sveriges geologiska undersökning, Stefan Eriksson, Anne-Marie Swartling Uppsala svampklubb och Upplandsstiftelsen. Synpunkter av relevans för skötselplanen har inarbetats.

Beslutet kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet. Se bilaga 3.

I den slutliga handläggningen har deltagit naturvårdsdirektör Yvonne Aldentun, länsassessor Kerstin Lagerlöf, biträdande länsantikvarie Jan Helmer Gustafsson och naturvårdshandläggare Cecilia Lundin, föredragande.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Yvonne Aldentun
Naturvårdsdirektör

Cecilia Lundin
Naturvårdshandläggare

Bilagor

1. Skötselplan för naturreservatet Fullerö backar
2. Reservatsbeslut 1995-04-28, dnr: 231-691-92
3. Hur man överklagar

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

3 (3)

SÄNDLISTA

Gustavianska stiftelsen, Uppsala akademiförvaltning, Box 121, 75104 Uppsala

Uppsala kommun, 753 75 Uppsala

Upplands entomologiska förening, c/o Evolutionsmuséets zoologiska avdelning,
Villavägen 9, 752 36 Uppsala

Naturskyddsföreningen i Uppsala län, 755 95 Uppsala

Upplands ornitologiska förening, 756 54 UPPSALA

Uppsala svampklubb, 752 40 UPPSALA

Evolutionsbiologiskt centrum, Uppsala universitet, Norbyvägen 18D, 752 36
Uppsala

Brita Svensson, Institutionen för ekologi och evolution – Växtekologi, Uppsala
universitet, Villavägen 14, 752 36 Uppsala

Martin Tjernberg, ArtDatabanken, Box 7007, 750 07 Uppsala

Institutionen för naturvårdsbiologi, Box 7002, 750 07 Uppsala Upplandsstiftelsen,
Box 26074, 750 26 Uppsala

Skogsvårdsstyrelsen Mälardalen, Portalgatan 2B, 754 23 Uppsala

Sveriges Geologiska Undersökning, Box 670, 751 28 Uppsala

Riksantikvarieämbetet, Kulturmiljöavdelningen, Landskapsenheten, Box 5405,

114 84 Stockholm

Kulturmiljöenheten
Näringslivs- och landsbygdsenheten

Skötselplan för naturreservatet Fullerö backar

Uppsala kommun

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SKÖTSELPLANENS SYFTE.....	3
SYFTET MED RESERVATET OCH DESS SKÖTSEL	3
BESKRIVNINGSDDEL	4
Administrativa data.....	4
Föreskrifter utöver reservatsbeslut.....	5
Naturvärdesbedömningar.....	5
Allmän beskrivning	6
Historisk och nuvarande markanvändning.....	6
Områdets bevarandevärden.....	7
Biologiska värden.....	7
Geovetenskapliga värden.....	9
Kulturhistoriska värden	9
Värden för friluftslivet.....	9
Prioriterade bevarandevärden	9
Intressen för allmänheten.....	10
Referenser	10
Publicerade skrifter.....	10
Opublicerade skrifter	10
Kartmaterial	10
PLANDEL	11
Övergripande skötsel	11
Beskrivning, bevarandemål och föreskrifter för skötsel	11
Bränder	17
Vägar (inklusive vägdiken), stigar och ledningar.....	17
Upplag m.m.	17
Ridning	17
Stängsel och staket.....	17
Vassröjning.....	17
Fauna- och floravård.....	17
Forskning och undervisning	17
Fornlämningar	17
Kulturlämningar.....	17
UPPFÖLJNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER	18
UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL	18
SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV ÅTGÄRDER	19
BILAGOR.....	19

SKÖTSELPLANENS SYFTE

Skötselplanen avser främst att ge anvisningar om bevarande av naturreservatets värden. Planens mål är långsiktiga medan åtgärdsförslagen avser en kortare period, ca 10 år. Skötselplanen ska således med bevarat syfte kunna justeras vid behov. Förslag till ändring av planen ska underställas länsstyrelsen för godkännande och fastställande.

SYFTET MED RESERVATET OCH DESS SKÖTSEL

Ändamålet med reservatet ska vara att bevara och vårda ett naturskönt kuperat ängs- och hagmarksområde med karaktäristiskt utbildade torrängar med värdefull flora samt ek-hasselskogar med förmodad lång kontinuitet. Ändamålet är vidare att bevara rullstensåsavsnittet intakt som ett intressant och pedagogiskt geomorfologiskt formelement, att bevara områdets fornlämningar samt att bevara områdets tilltalande landskapsbild och säkerställa ett värdefullt utflyktsområde för friluftslivet.

Skötseln av naturreservatet ska leda till:

- att bevara och förstärka de naturvärden som ängs- och hagmarken, torrängarna, ek-hasselskogen och gamla tallar representerar samt att bevara och förstärka livsmiljöer för prioriterade arter,
- att det växt- och djurliv som är knutna till torrängarna, ek-hasselskogen samt till gamla aspar och tallar bevaras och förstärks,
- att genom bete gynna floran och bevara landskapskaraktären,
- att bevara åsbildningen och landskapstopografin,
- att underlätta allmänhetens möjligheter till naturupplevelser genom att hålla stigar samt anordningar som gynnar friluftslivet i gott skick.

BESKRIVNINGSDDEL

Administrativa data

Naturresevatets namn:	Fullerö backar
Objektsnummer:	02-057
Beteckning enligt Natura 2000:	SE0210237
Kommun:	Uppsala
Församling:	Gamla Uppsala
Fastigheter:	Fullerö 21:52 och 21:58 (del av)
Markägare:	Staten genom naturvårdsfonden (Fullerö 21:52) och Uppsala universitet (Fullerö 21:58)
Förvaltare:	Länsstyrelsen Uppsala län
Fastighetsanknutna rättigheter:	Förra markägaren, (xxx xxx xxx xxx xxx xxx), har enligt avtal från 1976-04-01, dnr. 231-691-92, rättighet att bruka jordbruksmarken kostnadsfritt.
Lägesbeskrivning:	Reservatet är beläget ca 5 km norr om Gamla Uppsala . Läget framgår av bifogad översiktskarta, se bilaga A.
Gräns:	Området har markerats med heldragen linje på bifogad reservatskarta, bilaga B.
Koordinat i rikets system (RT90):	x = 6647686 y = 1602533
Fastighetskarta (Ekonomisk karta):	118 90 Ärentuna
Terrängkarta (Topografisk karta):	11I Uppsala NV

./A

./B

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan för FULLERÖ BACKAR

2005-12-15

BILAGA 1
5(19)

511-10448-05

Naturgeografisk region: Svealands sprickdalsterräng med lerslättdalar och sjöbäcken (24)

Area- naturreservatet: Totalt 22,9 hektar

Area- Natura 2000: Totalt: 22,9 hektar

Markslag och naturtyp:
(ungefärliga arealer)

Öppen gödselpåverkad betesmark	5,0 ha
Jordbruksmark	7,4 ha
Öppen ogödslad betesmark (naturbetesmark)	3,5 ha
Hassellund med inslag av asp	2,8 ha
Betad blandskog med ek, tall och asp	2,1 ha
Gles trädbevuxen betesmark med ek och grupper av hassel	2,1 ha

Naturtyper enligt

Natura 2000:

Artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ (6270)*	xx ha
Fuktängar med blåttåtel eller starr (6410)	xx ha
Trädklädd betesmark, av ekhagstyp (9070)	xx ha
Kalkgräsmark (6210)	xx ha
Övrig trädklädd betesmark (9070)	xx ha

* Prioriterad naturtyp enligt EU:s habitatdirektiv

Föreskrifter utöver reservatsbeslut

Fullerö backar utgör Natura 2000-området enligt miljöbalken (MB) 7 kap 27 §.

Enligt MB 7 kap 28a § ska åtgärder som eventuellt kan skada området anmälas till Länsstyrelsen och tillstånd måste ges från Länsstyrelsen eller annan högre myndighet innan åtgärden får utföras.

Fullerö backar ingår i ett större område klassat som riksintresse för kulturmiljövård (1997) och är därmed skyddat enligt MB 3 kap 6 §. Vidare gäller särskilda bestämmelser för fritidsbebyggelse och vissa anläggningar i området enligt MB 4 kap 4 §.

Fullerö backar ingår även i den inre skyddszonen för ett vattenskyddsområde.

Dessutom ingår Fullerö backar i ett regionalt intresseområde för kulturmiljö samt i odlingslandskapets bevarande område.

Naturvärdesbedömningar

Reservatet ingår i objektet (80.102), som i länets naturvårdsprogram (1987) bedömdes tillhöra klass II (mycket högt naturvärde). I Länsstyrelsens motivering

Länsstyrelsen Uppsala län

POSTADRESS: 751 86 UPPSALA BESÖKSADRESS: HAMNESPLANADEN 3

TELEFON: 018 - 19 50 00 TELEFAX: 018 -19 52 01 E-POST: lansstyrelsen@c.lst.se

POSTGIRO 3 51 73-4 / 6 88 03-6 ORGANISATIONSNUMMER: 202100-2254 (VAT SE202100225401)

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan för FULLERÖ BACKAR

2005-12-15

BILAGA 1
6(19)

511-10448-05

framhölls bland annat betydelsen av ädellövparterier, örtrika partier, åstorrängar, omväxlande utflyktsmål, odlingslandskapet, fornlämningarna och fågellivet.

I Uppsala kommuns naturvårdsinventering (1988-1996) har området bedömts vara av mycket högt naturvärde (klass II). Bedömningen i naturvårdsinventeringen för Fullerö backar är: "Fullerö backar utgör en viktig del av kulturmiljön längs Fyrisån. Objektet har lång kontinuitet av kulturpåverkan samtidigt som variationen höjer artrikedomen för både djur och växter. Betydelsen för friluftslivet och landskapsbilden är, liksom övriga åspartier längs ån, stor.

Allmän beskrivning

Fullerö backar ligger ca 5 km norr om Gamla Uppsala, i Fyrisåns flacka dalgång. Området utgör en del av Vattholmaåsen som här löper fram strax öster om ån. Fullerö backar innehar höga naturvärden med kalkrika torrängar, vilka täcks av en stor blomsterprakt på våren. Dessutom är området intressant ur kulturmiljövårdssynpunkt eftersom det finns ett fornlämningsområde inom reservatet. Landskapsbilden inom området är mycket tilltalande och området har stor betydelse som exkursions- och undervisningsobjekt. Fullerö backar har även betydelse som utflyktsmål för allmänhetens friluftsliv.

Historisk och nuvarande markanvändning

Namnet Fullerö backar ger en antydning om att marken tillhör byn Fullerö, vars äldre oskiftade bytomt låg nere vid ån. Fullerö backar har sedan 1600-talet hävdats som betesmark/löväng. Byn finns skriftligen omnämnd redan på 1290-talet. Ett gravfält från järnåldern pekar på att marken kontinuerligt har haft någon form av hävd sedan dess. Här finns spår av den tidigare så vanliga typen av produktionsmark som gav skörd av nötter, nypon, slån med mera som ett värdefullt näringstillskott under vinterhalvåret. Av rönn, en och hassel hämtades material till redskap och gärdsel.

Åspartierna inom reservatet har sedan lång tid tillbaka använts som betesmark för nötboskap. På kartan över Erentuna härad från år 1859-1863 finns inga trädsymboler utsatta, inom området Fullerö backar. Området var således under denna period helt öppet. Betestrycket har enligt orsbefolkningen varit av normal omfattning fram till 1940-talets början. Under 1940- och 1950-talen minskade betet avsevärt och området nyttjades bara sporadiskt. Området användes då endast som betesmark för ett fåtal ungdjur. Sedan år 1981 betas delar av området av nötkreatur. Stängsel sattes upp i och med att betesdriften återupptogs. År 1995 utförde Skogsvårdsstyrelsen en röjning/gallring i igenväxta delar av reservatet. Främst glesades aspbestånden ut och nästan all hassel förnygrades i västra delen. Även ek och några stora sälgar avverkades. År 1999 gjordes ytterligare en huggning/röjning, huvudsakligen i aspbestånden.

Länsstyrelsen Uppsala län

POSTADRESS: 751 86 UPPSALA BESÖKSADRESS: HAMNESPLANADEN 3

TELEFON: 018 - 19 50 00 TELEFAX: 018 - 19 52 01 E-POST: lansstyrelsen@c.lst.se

POSTGIRO 3 51 73-4 / 6 88 03-6 ORGANISATIONSNUMMER: 202100-2254 (VAT SE202100225401)

2005-12-15

511-10448-05

Inom området finns några äldre, mindre grustäcker av husbehovskaraktär som är ofullständigt efterbehandlade. Åkermarken arrenderas av respektive före detta ägare för åkerbruk eller bete. Området används som exkursionslokal av bland annat Uppsala universitet och som utflyktsmål.

Områdets bevarandevärden

Biologiska värden

(Arter med prioriterat bevarandevärde är understrukna.)

Naturvärdena är främst knutna till de kalkrika stäppartade torrängarna vilka är botaniskt intressanta då de uppvisar en stor artrikedom bland kärlväxter och ängssvampar. Som exempel på kärlväxter med prioriterat bevarandevärde kan nämnas toppjungfrulin och korskovall. Bland skyddsvärda svampar finns rodnande lutvaxskivling, stornopping och gråbrun sammetsmusseron på torrängarna. Dessa så kallade ängssvampar växer gärna intill enbuskar men missgynnas starkt då träd växer upp i de öppna betesmarkerna. Andra värdefulla inslag i området är äldre, gärna solexponerade ekar, tallar och sälgar samt hassellunden med grova hasselbuskar. Några intressanta arter knutna till träden är bland annat oxtungsvamp (ek), läderskål (hassel), myskbock (säl) och reliktböck (tall). Fullerö backar har också en stor betydelse för fågelarter som är knutna till de biotoper som förekommer inom området, t ex hämpling, ortolansparv och törnsångare. Ortolansparv och rapphöna häckade i området 1979, men är numera utgångna. Båda arterna minskar för övrigt i hela länet.

Djur, växter och svampar är relativt dåligt undersökta men hitintills är 14 rödlistade arter och ytterligare 8 signalarter (arter som indikerar miljöer med höga naturvärden).

Bland skyddsvärda arter kan särskilt nämnas trumgräshoppan, vilken är starkt hotad (EN) och knuten till hävdade torrbackar i sydläge. Arten påträffas på väl solexponerade platser, gärna med en topografi som erbjuder intensifierad solinstrålning. Hävdade torrbackar i sydläge verkar vara den vanligaste livsmiljön i dag.

Skyddsvärda arter:

Fåglar

<i>Carduelis cannabina</i>	hämpling	NT	
<i>Emberiza hortulana</i>	ortolansparv	VU	A
<i>Falco tinnunculus</i>	tornfalk		
<i>Jynx torquilla</i>	göktyta	NT	
<i>Picus viridis</i>	gröngöling		
<i>Perdix perdix</i>	rapphöna	NT	

Länsstyrelsen Uppsala län

POSTADRESS: 751 86 UPPSALA BESÖKSADRESS: HAMNESPLANADEN 3

TELEFON: 018 - 19 50 00 TELEFAX: 018 - 19 52 01 E-POST: lansstyrelsen@c.lst.se

POSTGIRO 3 51 73-4 / 6 88 03-6 ORGANISATIONSNUMMER: 202100-2254 (VAT SE202100225401)

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan för
FULLERÖ BACKAR

2005-12-15

BILAGA 1
8(19)

511-10448-05

Hopprätvingar

<i>Psophus stridulus</i>	trumgräshoppa	EN
--------------------------	---------------	----

Fjärilar

<i>Eriopygodes imbecilla</i>	tjockhornsfly	
<i>Lamellocossus terebra</i>	mindre träfjäril	
<i>Maculinea arion</i>	svartfläckig blåvinge	VU

Skalbaggar

<i>Aromia moschata</i>	myskbock		s
<i>Microrhagus lepidus</i>	(en halvknäppare)	NT	
<i>Nothorhina punctata</i>	reliktböck	NT	s
<i>Ptilinus fuscus</i>	aspvednagare		s
<i>Saperda perforata</i>	grön aspvedböck		s

Kärlväxter

<i>Antennaria dioica</i>	kattfot	
<i>Consolida regalis</i>	riddarsporre	NT
<i>Filipendula vulgaris</i>	brudbröd	
<i>Melampyrum cristatum</i>	korskovall	NT
<i>Pimpinella saxifraga</i>	böckrot	
<i>Polygala comosa</i>	toppjungfrulin	VU
<i>Pulsatilla vulgaris ssp. vulgari</i>	backsippa §	
<i>Silene nutans</i>	backglim	
<i>Trifolium montanum</i>	backklöver	
<i>Veronica spicata</i>	axveronika	

Svampar

<i>Dermoloma cuneifolium s. lat.</i>	gråbrun sammetsmusseron		
<i>Dichomitus campestris</i>	hasselticka		s
<i>Encoelia furfuracea</i>	läderskål		s
<i>Entoloma griseocyaneum</i>	stornopping	NT	
<i>Fistulina hepatica</i>	oxtungssvamp	NT	s
<i>Gloeoporus taxicola</i>	blodticka		s
<i>Hygrocybe coccinea</i>	blodvaxskivling		
<i>Hygrocybe ingrata</i>	rodnande lutvaxskivling	VU	
<i>Hygrocybe insipida</i>	småvaxskivling		
<i>Hygrocybe lepida</i>	kantarellvaxskivling		
<i>Hygrocybe nitrata</i>	lutvaxskivling		
<i>Phellinus ferruginosus</i>	rostticka		s
<i>Pluteus leoninus</i>	gulskölding		s

Länsstyrelsen Uppsala län

POSTADRESS: 751 86 UPPSALA BESÖKSADRESS: HAMNESPLANADEN 3

TELEFON: 018 - 19 50 00 TELEFAX: 018 -19 52 01 E-POST: lansstyrelsen@c.lst.se

POSTGIRO 3 51 73-4 / 6 88 03-6 ORGANISATIONSNUMMER: 202100-2254 (VAT SE202100225401)

2005-12-15

511-10448-05

Teckenförklaring:

- A = Artkod enligt EU:s fågel- eller habitatdirektiv
s = Signalart enligt Skogsstyrelsen 2000
§ = Arten är fridlyst i Sverige

Hotkategori i Sverige enligt rödlistan 2005:

CR = Critically endangered	Akut hotad
EN = Endangered	Starkt hotad
VU = Vulnerable	Sårbar
NT = Near threatened	Missgynnad
DD = Data deficient	Kunskapsbrist

Geovetenskapliga värden

Fullerö backar utgör en del av Vattholmaåsen som här löper fram strax öster om ån. Området är geovetenskapligt intressant genom det karaktäristiskt utbildade rullstensåsavsnittet. Berggrunden, som består av granodiorit, täcks till största delen av isälvsavlagringar. Reservatets centrala delar utgörs av isälvsavlagringar med ryggform. Närmast Fyrisån finns postglacial lera, intill väg 290 grovmo och sand samt blottningar av urberg.

Kulturhistoriska värden

I området finns ett gränsbestämt område med ett flertal fasta fornlämningar. Det gränsbestämda området är markerat med en heldragen linje, (se bilaga C). Inom det gränsbestämda området finns ett gravfält, 280x40-130 m (N-S), bestående av 50 fornlämningar. Gravfältet är markerat med streckad linje, (se bilaga C).

Värden för friluftslivet

Fullerö backar är ett attraktivt utflyktsmål eftersom det ligger nära Uppsala tätort. Området används som exkursionslokal av bland annat Uppsala universitet och som utflyktsmål. Fullerö backar utgör ett naturskönt och representativt exempel på en rik naturmiljö med artrika torrängar i ett ålderdomligt betes- och odlingslandskap. Det är en upplevelse att vandra runt i reservatet och se blomsterprakten på de kalkrika torrängarna om våren. En stigslinga ska markeras ut så att besökaren får en känsla av de olika biotoperna inom området. Anordningar i övrigt för friluftslivet utgörs av informationstavlor, var av en ska sitta vid Fyrisån. Till Fullerö backar är det nämligen möjligt att ta sig med en kanot.

Prioriterade bevarandevärden

Markslag och naturtyp: kalkgräsmark, hassellund och
övrig ogödslad trädfri betesmark
Strukturer: grov hassel, ogödslad artrik grässvål

2005-12-15

511-10448-05

Växt-, svamp- och
djursamhällen:

örtrik kalktorräng, ängssvampar, gräshoppor och
vedinsekter

Arter:

<i>Psophus stridulus</i>	trumgräshoppa
<i>Melampyrum cristatum</i>	korskovall
<i>Polygala comosa</i>	toppjungfrulin
<i>Entoloma griseocyaneum</i>	stornopping
<i>Hygrocybe ingrata</i>	rodnande lutvaxskivling

Friluftsliv:

naturupplevelse, kulturlandskap

Intressen för allmänheten

Fullerö backar nås med bil, buss, cykel, kanot eller till fots. Reservatet ligger alldeles i anslutning till väg 290 mellan Uppsala och Vattholma. Intill väg 290, som går förbi reservatet, finns en asfalterad gång- och cykelväg. En parkeringsplats finns inom reservatet och busshållplats finns i anslutning till reservatet. Fullerö backar är tillgängligt för allmänheten. Friluftslivets intressen ska i huvudsak tillgodoses genom enkla anordningar och reservatets naturliga förutsättningar.

Referenser

Publicerade skrifter

Edholm, M. 1979. Fågelinventering av Fullerö backar i Uppsala kommun 1979. Länsstyrelsen Uppsala län. Meddelande nr 13 från planeringsenheten.

Länsstyrelsen i Uppsala län, 1987: Naturvårdsprogram för Uppsala län. 1. Värdefulla områden för naturvård och rörligt friluftsliv (del av objekt 99.999). Medd. från planeringsavdelningen 1987 nr. 2.

Naturvårdsverket Rapport: Åtgärdsprogram för trumgräshoppa (*Psophus stridulus*). Hotkategori: Starkt hotad (EN). Programmet har upprättats av Oskar Kindvall, Artdatabanken. Gäller under perioden 2005-2010.

Uppsala kommun, Park&Natur 1995: Naturvårdsinventering av Uppsala kommun 1988-1996, Hagby socken, (objekt HAG A).

Opublicerade skrifter

Riksantikvarieämbetet, Fornminnesregister – Uppsala socken.

Inventering av trumgräshoppa, genomförd av Jan Bergsten, år 2005.

Inventering av fjärilar, genomförd av Stefan Eriksson, år 2005.

Kartmaterial

Lantmäteriets digitala häradskarta. Bladnamn Erentuna. Kartlagd 1859-1863.

Möller, H., 1993: Beskrivning till jordartskartan 11 i Uppsala NV. Sveriges geologiska undersökning, serie Ae nr 113. Karta i skala 1:50 000.

PLANDEL

Övergripande skötsel

Övergripande skötsel för reservatet är att både skog och öppen mark, bör vara hävdade genom bete. Undantag är skötselområde B, d v s jordbruksmark som odlas. Det övergripande målet med skötseln är att successivt utvidga, d v s ta tillbaka en del av de öppna betade markerna genom att avverka yngre och medelåldriga träd som de senaste decennierna etablerat sig på de tidigare trädfria partierna, särskilt inom skötselområde D och F, men även inom C och E.

Beskrivning, bevarandemål och föreskrifter för skötsel

Reservatet har delats upp i 7 skötselområden. För avgränsning av områdena A-G, se skötselområdeskarta, bilaga C.

Skötselområde A: Öppen betesmark med fin ängsflora - 2,5 ha

Beskrivning: Öppen betesmark med fin ängsflora, som finns fläckvis inom området. En större dunge med tallar och enar och en mindre dunge mot reservatets södra gräns med enar, tall och asp. Skötselområdet gränsar mot Fyrisån.

Bevarandemål: Öppen betesmark med fin ängsflora
Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Arealen betade, artrika torra-friska låglandsgräsmarker (6270) uppgår till xx hektar eller däröver.
- Gamla, vidkroniga tallar ska stå solbelyst
- Hela området är välhävdad så att det inte förekommer någon förnaansamling.
- Betes- och slåttergynnade gräsmarksarter dominerar i fältskiktet.

Skötselåtgärder: Restaurering: Avverka enstaka yngre tallar i den större dungen samt röj bort små enar i de båda dungarna för att gynna grova enar samt tallar som kan bli grova och greniga. Spara någon yngre tall för generationsväxling. Spara även enstaka aspar och låt någon mindre asp få växa upp. Frihugg sälgen i den södra dungen.

Löpande: Området ska betas.

Skötselområde B: Jordbruksmark - 7,4 ha

2005-12-15

511-10448-05

- Beskrivning: Jordbruksmark, del av strand ingår också.
- Bevarandemål: Öppen jordbruksmark som odlas eller betas.
Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnått:
• Arealen jordbruksmark uppgår till 6,1 hektar.
- Skötselåtgärder: Löpande: Åkerbruk eller betesvall.

Skötselområde C: Gamla ekar med ett underskikt av hassel - 1,9 ha

- Beskrivning: Äldre ekar med hasselbuskar i ett undre skikt. Fläckvis står hasselbuskarna mycket tätt. Nästan all hassel föryngrades vid en röjning år 1995. I skötselområdets norra del växer ek, enstaka äldre aspar och hassel i blandning med ung asp.
- Bevarandemål: Ekhage med gamla grova ekar, en fin örtrik flora och fläckvis enstaka grova gamla hasselbuskar.
Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:
• Arealen betad ekhage (9070) uppgår till xx hektar eller däröver.
• Gamla ekar som växt upp ljust (grovgreniga) står fria.
• Betes- och slåttergynnade gräsmarksarter dominerar i fältskiktet.
- Skötselåtgärder: Nyskapande: Friställ de ekar som kan bli grova och grovgreniga i framtiden, i synnerhet i brynen. Det får inte bli för många stora ekar som skuggar in i område D. Gallra därför bland de stora ekar som skuggar in i område D.

Löpande: Røj bort ung hassel för att gynna floran. Gamla hasselbuskar kan sparas fläckvis i grupper inom skötselområdet, i synnerhet i områdets norra del, där marken är stenig, så att de där kan bli grova i framtiden. Håll öppet runt ekarna och gynna dem genom att röja bort asp och hassel. Gynna grova ekar, oxlar, aspar och grova hasselbuskar. Spara de gamla asparna i norra delen och tänk på att spara yngre aspar för generationsskifte. Lämna döda/döende träd. Området ska betas.

Skötselområde D: Fin kalkgräsmark med enstaka buskar - 3,8 ha

- Beskrivning: Fin kalkgräsmark med ett flertal örter som gynnas av kalkförekomst, t ex ängshavre och solvända. Andra örter som finns

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan för FULLERÖ BACKAR

2005-12-15

BILAGA 1
13(19)

511-10448-05

inom området är: backtimjan och blodnäva. I området finns enbuskar och hassel som spridit sig över större delen av arealen. Skötselområde D är reservatets mest skyddsvärda område. Här finns alla de fem prioriterade arterna: toppjungfrulin, korskovall, rodnande lutvaxskivling, stornopping och trumgräshoppa. Vid en inventering av trumgräshoppa år 2005, gjord av Jan Bergsten, påträffades 66 st. exemplar av arten. Inventeringen påvisar att trumgräshoppa förekommer inom området.

- Bevarandemål: Öppen kalkgräsmark med en artrik flora och endast enstaka grova enar och hasselbuskar
Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:
- Arealen betad kalkgräsmark (6210) uppgår till xx hektar eller däröver.
 - Hela området är välhävdat så att det inte förekommer någon förnaansamling.
 - Betes- och slåttergynnade gräsmarksarter dominerar i fältskiktet och de tillåts blomma och sätta frö, åtminstone vartannat - vart tredje år.
 - Trumgräshoppa har prioriterat bevarandevärde, men hur frekvent arten förekommer inom skötselområdet är inte fastställt. Därför kan man i dagsläget inte precisera "gynnsamt tillstånd" eller bevarandemål för arten annat än att den ska finnas kvar inom skötselområdet på lång sikt.
 - Fornlämningarna är fria från träd och buskar.

Skötselåtgärder: Löpande: Röj bort enbuskar i synnerhet inom fornlämningsområdet som ska hållas öppet. Enstaka enar, som har potential för att bli grova i framtiden kan stå kvar. Röj bort yngre/medelåldriga aspar, björkar och enar samt unga hasselbuskar. Enstaka grova hasselbuskar samt sälgen ska lämnas. Röj bort det mesta av rosbuskarna. Området ska betas.

Skötselåtgärder för att gynna trumgräshoppa: Det är viktigt att spara slutna brynmiljöer främst mot norr. Brynen minskar värmeutstrålningen och har därmed en skyddande verkan för trumgräshoppa. Skapa gärna blottade stenytor genom att ibland röja bort enstaka stora enbuskar. I områdets nordöstra del intill skötselområde E, kan gläntor huggas fram vid grustaget.

Skötselområde E: Betad trädklädd hagmark med ek, tall och asp - 2,1 ha

2005-12-15

511-10448-05

Beskrivning: Betad hagmark med ekar, tallar och aspar samt ett buskskikt med bland annat måbär, skogstry och enstaka grova hasselbuskar. Det finns grova tallar och stora sälgrupper i skötselområdet. En stor del av skötselområdet består av trädbevuxna, gamla grusgropar. En kraftledningsgata skär genom skötselområdets norra del. I områdets sydvästra hörn finns tippat material, d v s diverse skräp; metallskrot och organiskt material.

Bevarandemål: Betad hagmark med grova gamla ekar, tallar och hasselbuskar. Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Arealen övrig trädklädd betesmark (9070) uppgår till xx hektar eller däröver.
- Gamla träd som växt upp ljust (grovgreniga) står fria.
- Andelen död ved ökar.

Skötselåtgärder: Restaurering: Det tippade materialet ska forslas bort från platsen. Träd- och buskskiktet ska glesas ut för att gynna grova tallar och sälgar samt potentiella hagmarksekar. Avverka medelåldrig tall, björk, asp och ek. Asparna kan eventuellt ringbarkas.

Löpande: Røj bort unga aspar. Låt några aspar få växa upp till nästa generationsskifte. Gynna ekar, tallar, stora aspar och hasselbuskar som kan bli gamla och grova i framtiden, genom att frihugga dem. Spara sälgen. Området ska betas.

Skötselområde F: Öppen hagmark med dungar av tall, enbuskar, rönn och sälg-2,4 ha

Beskrivning: Öppen hagmark med dungar som består av tall, enbuskar, rönn och sälg. Det finns grova tallar och potentiella hagmarksekar i området. I områdets nordöstra del finns ett parti med asp samt ett inslag av björk och tall. Vid kraftledningsgatan som går genom området, är betesmarken ögödsad och intressant med bland annat olika arter av vaxskivlingar.

Bevarandemål: Öppen betad hagmark med rik flora och dungar av tall, enbuskar, rönn och sälg. Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Arealen betad kalkgräsmark (6210) ökar och uppgår till xx hektar eller däröver.
- Gamla träd som växt upp ljust (grovgreniga) står fria.
- Hela området är välhävdat så att det inte förekommer någon förnaansamling.
- Betes- och slåttergynnade gräsmarksarter dominerar i fältskiktet.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan för FULLERÖ BACKAR

2005-12-15

BILAGA 1
15(19)

511-10448-05

Skötselåtgärder: Restaurering: Öppna upp området mer genom att röja bort enbuskar som står för tätt i dungarna. I den nordöstra delen kan aspen glesas ut, så att floran gynnas. Lämna kvar stora aspar i det nordöstra hörnet samt öka andelen död ved. Träd- och buskskiktet ska glesas ut för att bland annat gynna ängssvampar (vid kraftledningsgatan), grova tallar och sälgar samt potentiella hagmarksekar. Avverka yngre/medelåldrig björk, rönn och asp samt røj buskar, särskilt vid kraftledningsgatan.

Löpande: Røj bort unga hassel- och enbuskar i kraftledningsgatan, så att den och resten av skötselområdet förblir öppet och för att gynna floran. Frihugg gamla träd och träd som kan bli grovgreniga i framtiden. Røjningsavfall i kraftledningsgatan ska forslas bort från platsen. Området ska betas.

Skötselområde G: Hassellund samt trädklädd betesmark - 2,8 ha

Beskrivning: Betat område med hassel i buskskiktet och asp i ett övre skikt. I områdets södra del står hasselbuskarna mycket tätt, en hassellund. I områdets norra del finns asp, tall och enstaka ekar samt hasselbuskar. I ost en berghäll med tallar. Kraftledningsgatan går genom området.

Bevarandemål: Bevara hassellunden och karaktären av betesmark.
Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Arealen betad hassellund uppgår till xx hektar.
- Gamla träd som växt upp ljust (grovgreniga) står fria.
- Andelen gamla aspar ökar.
- Mängden död ved ökar.

Skötselåtgärder: Restaurering: Gallra bland asparna i synnerhet i områdets norra del. Frihugg grova ekar och tallar som finns inom området. Öppna upp brynet i söder genom att röja bort unga träd så att ljus kommer in och gynnar floran, bland annat korskovall som växer där. Placera gärna död ved i det södra brynet, solbelyst.

Löpande: Røj bort unga aspar. Området där hasselbuskarna står mycket tätt ska sparas orört, som en hassellund. Røjningsavfall i kraftledningsgatan ska forslas bort från platsen. Området ska betas.

Skötselområde H: Friluftsliv

2005-12-15

511-10448-05

/C

(Se bilaga C för friluftsanordningarnas/-anläggningarnas läge.)

Beskrivning: Inga anordningar och anläggningar finns ännu för friluftslivet. En parkeringsplats för ca 3 bilar finns i skötselområde G. Infarten till naturreservatet och parkeringsplatsen är trafikfarlig på grund av dåliga siktförhållanden. För att göra en trafiksäker infart måste parkeringsplatsen flyttas. Den gamla parkeringsplatsen får nyttjas tills den ersatts av en ny parkeringsplats.

Bevarandemål:

- En ny parkeringsplats för ca 10 bilar i anknytning till skötselområde G.
- Markerad och väl underhållen stig.
- Väl underhållen sittbänk och rastbord.
- Gränsmarkeringen följer svensk standard, SIS 03 15 22.
- Väl underhållna informationstavlor med reservat- och informationsskyltar vid parkeringsplatsen, Fyrisån samt vid genomgången till fornminnesområdet, (där en fornminnesskylt också sitter).

Skötselåtgärder: Nyskapande:

- Anlägg en ny parkeringsplats för ca 10 bilar i anknytning till skötselområde G. Eventuellt kan en mindre del av den öppna betesmarken köpas in, intill väg 290, för att trygga mark till en ny trafiksäker infart och parkeringsplats.
- Sätt upp P-skylt vid parkeringsplatsen.
- Anlägg en markerad stigslinga från parkeringsplatsen.
- Sätt upp en sittbänk på backen (utsiktsplatsen) i nordvästra delen av skötselområde D.
- Sätt upp ett rastbord vid informationstavlan mellan skötselområde D och G, utanför betesfällan.
- Sätt upp en informationstavla med bl.a. reservatsskylt vid den nya parkeringsplatsen samt en vid Fyrisån.
- Byt ut den gamla informationstavlan vid fornlämningsområdet, (skötselområde D).
- Tag bort reservatsskylten vid den gamla parkeringsplatsen.

Löpande:

- Städad och välhållen parkering.
- Underhåll av stigen.
- Förstärk målning på träd och underhåll av hörnstolpar.
- Byt ut skyltar vid behov.
- Tillsyn.

2005-12-15

511-10448-05

Bränder

Uppkomna bränder ska släckas. Död ved lämnas kvar efter brand.

Vägar (inklusive vägdiken), stigar och ledningar

Befintliga körvägar (inklusive vägdiken), stigar och ledningar inom reservatet får underhållas. Nödvändiga röjningar i anslutning till dessa får utföras. Inom ramen för underhåll ingår även förnyelse av en stigslinga från parkeringsplatsen och runt i området. Vid röjning utmed kraftledningsgatan måste röjningsavfallet forslas bort.

Upplag m.m.

Tillfälliga upplag får upprättas av förvaltaren i samband med skötsel av området. Förvaltaren får även ställa upp manskapsbodar i samband med skötselinsatser.

Ridning

Det är förbjudet att rida eller på annat sätt framföra häst.

Stängsel och staket

Stängsel får sättas upp i de skötselområden som ska betas. Stängslen ska förses med genomgångar där så behövs, t.ex. där stigar går genom betesområdet.

Vassröjning

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att rensa vattenvegetation i Fyrisån.

Fauna- och floravård

Eventuella åtgärder som kan behöva utföras till stöd för hotade eller sällsynta arter får göras inom reservatet. Ett exempel på detta kan vara att på sikt återintroducera svartfläckig blåvinge.

Forskning och undervisning

Förvaltaren kan godkänna att det för forsknings- eller undervisningsändamål vidtas åtgärder inom reservatet som i viss grad strider mot reservatsföreskrifterna under förutsättning att dessa åtgärder inte bedöms strida mot reservatets syfte. Sådana åtgärder kan vara t.ex. att gräva provgropar, märka ut provrutor, insamla ryggradslösa djur och vedlevande svampar eller att ringmärka fåglar.

Fornlämningar

Fornlämningar är skyddade enligt lagen om kulturminnen m.m. (SFS 1988:950). Åtgärder som rör fornlämningar ska ske i samråd med länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

Kulturlämningar

Åtgärder som rör kulturlämningar ska ske i samråd med länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan för FULLERÖ BACKAR

2005-12-15

BILAGA 1
18(19)

511-10448-05

UPPFÖLJNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER

Länsstyrelsen ansvarar för dokumentation av förändringar inom reservatet, inklusive skötselåtgärder. Dokumentationen bör helst ske med både anteckningar och fotografier. Skötselåtgärderna ska följas upp för att kontrollera att de genomförda åtgärderna överensstämmer med bevarandemålen och så att status före och efter utförda skötselåtgärder dokumenteras.

UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål görs varje år för:

- Vålövade, betade hagmarker och trädbeklädda betesmarker.

- Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning/inventering av trumgräshoppa sker vart annat år enligt metod som finns beskriven i åtgärdsprogrammet.

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål görs varje år för:

- Parkeringsplats, informationstavla, reservatsskyltar och stigar samt städning.

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål görs vart femte för:

- Gränsmarkeringar.

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål görs vart 10:e år för:

- Gamla grovgreniga solexponerade träd.

- Förekomst av grova hasselbuskar.

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål görs vart 20:e år för:

- Utbredning av naturtyper och förekomst av död ved.

- Förekomst av prioriterade arter.

Länsstyrelsen Uppsala län

POSTADRESS: 751 86 UPPSALA BESÖKSADRESS: HAMNESPLANADEN 3

TELEFON: 018 - 19 50 00 TELEFAX: 018 -19 52 01 E-POST: lansstyrelsen@c.lst.se

POSTGIRO 3 51 73-4 / 6 88 03-6 ORGANISATIONSNUMMER: 202100-2254 (VAT SE202100225401)

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan för FULLERÖ BACKAR

2005-12-15

BILAGA 1
19(19)

511-10448-05

SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV ÅTGÄRDER

Skötselåtgärd	Prio	När	Skötselomr.	Finansiering
Avverka tall, röj bort en	1	2007, vart 10:e år	A	Skötselanslag
Bete	1	Kontinuerligt	A, C, D, E, F, G	
Slåtter	1	Varje år	B	
Friställ ekar	1	2007	C, G	Skötselanslag
Röj bort ung hassel	1	2007, vart 5:e år	C	Skötselanslag
Röj bort asp, björk m fl	1	2007, vart 10:e år	D, F	Skötselanslag
Tag bort tippat material	1	2007	E	Skötselanslag
Glesa ut träd- och buskskiktet	1	2007	E, F	Skötselanslag
Röj bort ung asp	1	2007	E, G	Skötselanslag
Gallra aspen	1	2007	F, G	Skötselanslag
Anlägg en ny P-plats	1	2008	H	Skötselanslag
Sätt upp P-skylt	1	2007	H	Skötselanslag
Anlägg en stigslinga	1	2007	H	Skötselanslag
Sätt upp en sittbänk och ett rastbord	1	2007	H	Skötselanslag
Informationstavla, reservatsskyltar	1	2007	H	Skötselanslag
Gränsmarkering	1	2007	A, B, C, D, F, G	Skötselanslag
Städning	1	Kontinuerligt	Alla	Skötselanslag
Tillsyn	1	Kontinuerligt	Alla	Skötselanslag
Uppföljning av skötselåtgärder	1	Efter åtgärd	Alla	Skötselanslag
Uppföljning av bevarandemål	1	Varje, vart 5:e, 10:e och 20:e år enligt ovan.	Alla	Skötselanslag
Uppföljning/inventering av trumgräshoppa	1	Vart annat år	D	Skötselanslag
Stängsling	1	2008	Alla	
Bete	2	Efterbete/ enbart bete	B	

BILAGOR

- A. Översiktskarta, skala 1:100 000
- B. Reservatskarta, skala 1:10 000
- C. Skötselområdeskarta, skala 1:10 000 (ortofoto)

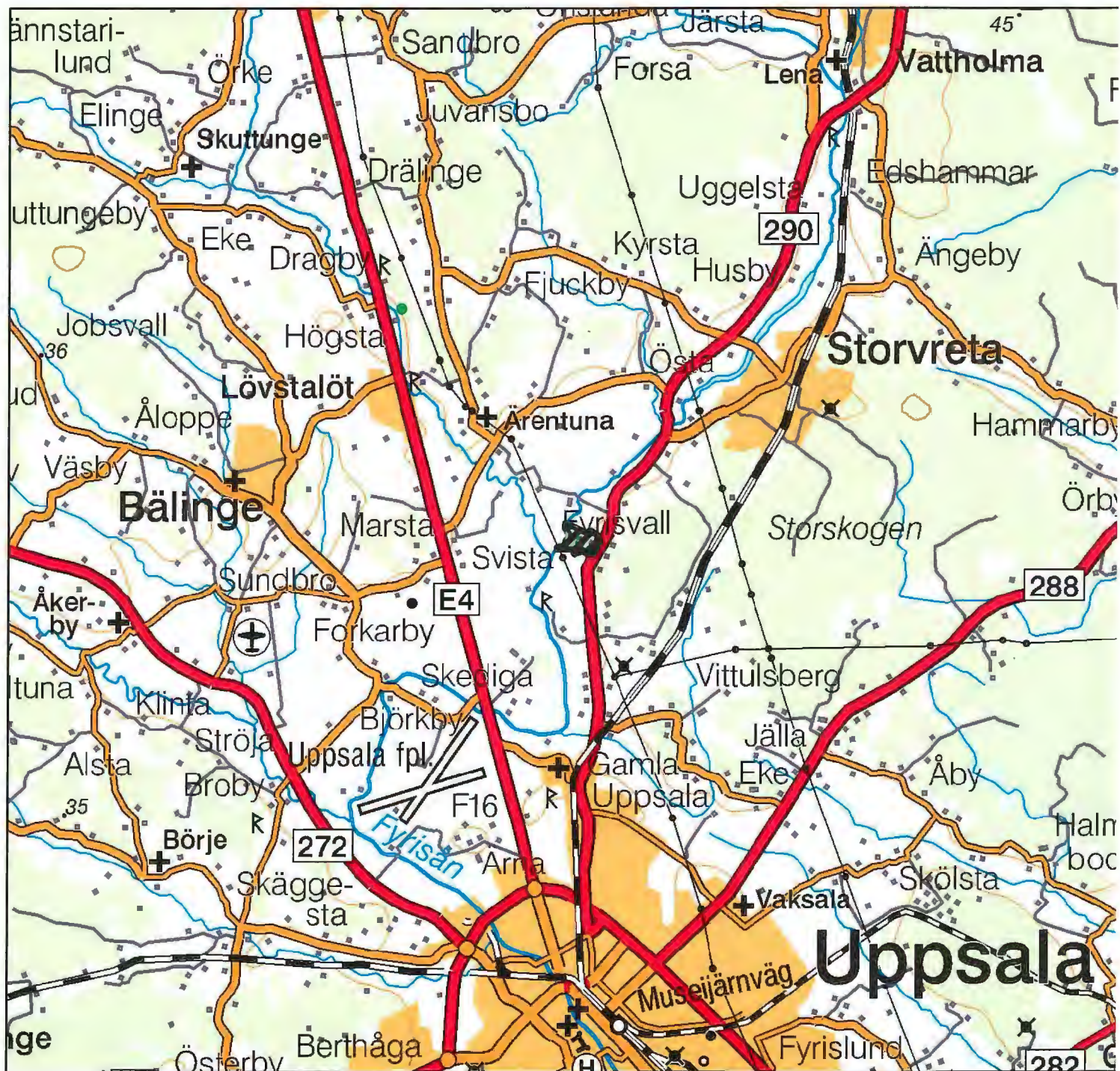
Naturreservatet Fullerö backar
Uppsala kommun

Bilaga A.
Tillhör Länsstyrelsens i Uppsala län
revidering av skötselplan
2005-12-15
511-10448-05

Översiktskarta

Fullerö backar

1:100 000

0 2 495 4 990 9 980 Meter

Naturreseptat Fullerö backar
Uppsala kommun

Bilaga B.

Tillhör Länsstyrelsens i Uppsala län
revidering av skötselplan

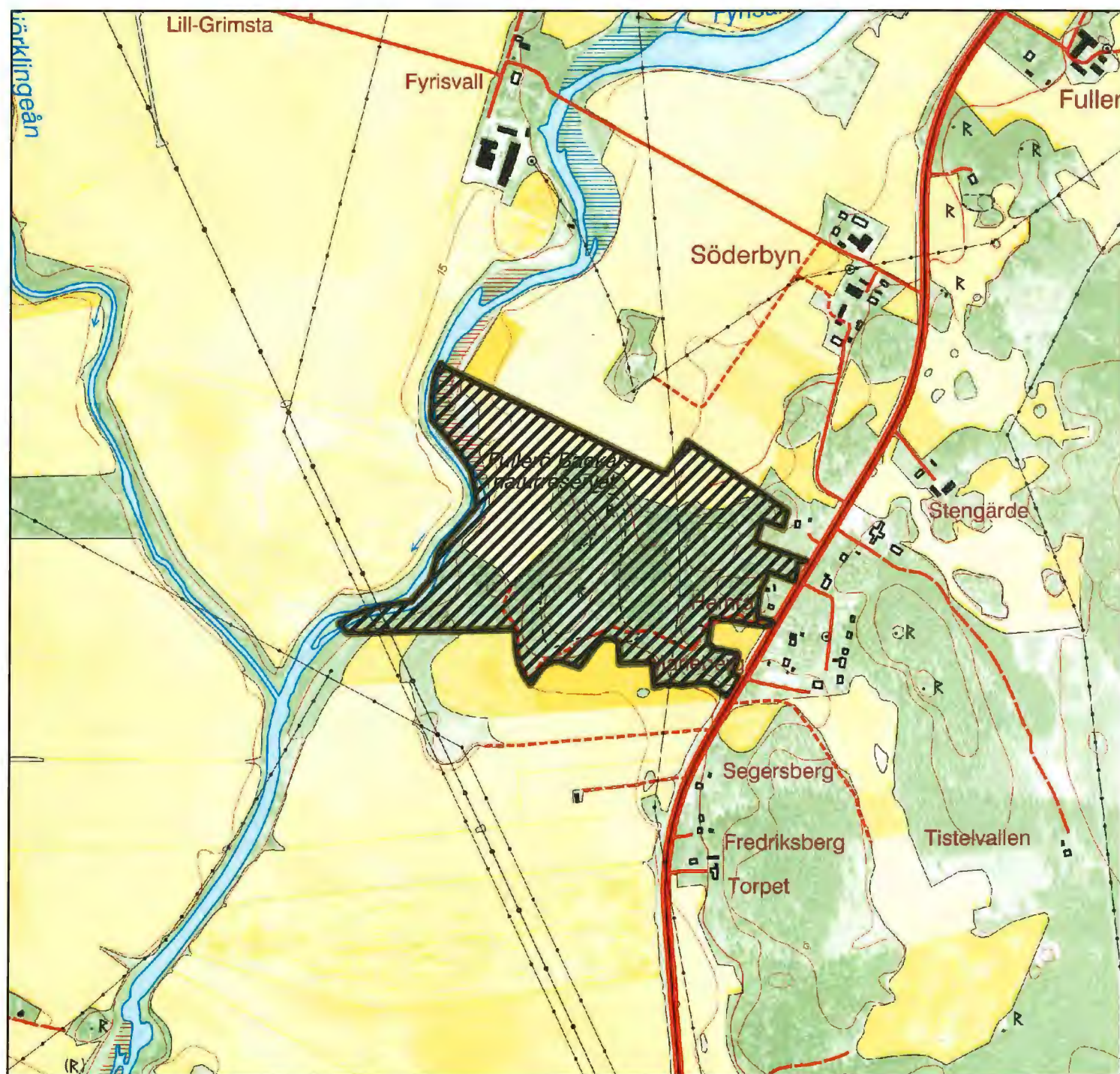
2005-12-15

511-10448-05

Reservatskarta

Fullerö backar

1:10 000

0 250 500 1 000 Meter

Naturreseptatet Fullerö backar
Uppsala kommun

Bilaga C.

Tillhör Länsstyrelsens i Uppsala län
revidering av skötselplan
2005-12-15
511-10448-05

Skötselområdeskarta

- Gammal P-plats
- Ny P-plats
- Stor ek
- Informationsskylt
- Gravfält
- Fornlämningsområde
- Skötselområden
- Markerad stig
- Rastbord
- Sittbänk

1:5 000

0 100 200 400 Meter